

PD07-6021-000002
FVM sag 8202
4. februar 2008

Notat om høringsvar i forbindelse med udkast til økologilov

Udkast til økologilov har været i høring i perioden fra den 21. december 2007 til den 11. januar 2008.

Lovudkastet er en sammenskrivning af to lovforslag, som bortfaldt ved afholdelsen af valg til Folketinget den 13. november 2007. Det drejer forslag til lov om økologisk jordbrugsproduktion m.v. (L15 økologilov), fremsat af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, der omhandlede den økologiske, landbrugsmæssige primærproduktion, og forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr (L 23), fremsat af ministeren for familie- og forbrugeranliggender, der bl.a. omhandlede økologiske fødevarer.

I det følgende gives et resumé af de indkomne høringsvar, opdelt i generelle bemærkninger og bemærkninger til de enkelte elementer i forslaget.

Fødevareministeriets bemærkninger til høringsvarene er anført med kursiv.

Der er modtaget høringsvar fra:

FødevareIndustrien (DI), Dansk Erhverv, Forbrugerrådet, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, samt Landbrugsraadet, hvis høringsvar også er afgivet på vegne af Dansk Akvakultur, Dansk Gartneri, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Svineproduktion, Danske Slagterier, Mejeriforeningen og Økologisk Landsforening.

Endvidere har Datatilsynet afgivet høringsvar til forslaget.

Høringsvarene fra de nævnte organisationer svarer indholdsmæssigt i stort omfang til de høringsvar, der blev modtaget til forslaget til lov om økologisk jordbrugsproduktion mv.

Foreningen af Vandværker i Danmark, GEUS, Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd og Den Danske Dyrlægeforening har meddelt, at udkastet til økologilov ikke giver anledning til bemærkninger.

Det fremgår nedenfor, hvilke bemærkninger, der har medført ændringer af lovforslaget. Derudover er øvrige bemærkninger af teknisk og redaktionel karakter i videst muligt omfang indarbejdet i forslaget.

Generelle bemærkninger

Flere af høringsparterne udtrykker tilfredshed med moderniseringen af økologiloven og det dermed forbundne forarbejde, ligesom der er tilfredshed med, at størstedelen af anbefalingerne fra Det Økologiske Fødevareråd er blevet indarbejdet i lovforslaget.

En række høringsparter henholder sig til de bemærkninger de har afgivet i forbindelse med høringen over de to oprindelige lovforslag.

Landbrugsraadet m.fl. finder det meget positivt, at alle interesserede blev givet mulighed for at fremsætte bemærkninger i en åben høringsfase i forbindelse med det lovforberedende arbejde med henblik på at sikre, at alle aspekter blev inddraget og vurderet.

Fødevarerindustrien (DI) gentager sin støtte til de anbefalinger, som Det Økologiske Fødevareråd har afgivet i forbindelse med modernisering af loven, velkomne og nødvendige.

Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere påpeger, at det er vanskeligt at få status som økologisk biavler, da der kun er få arealer, der kan opfylde kravene. Det er endvidere sammenslutningens opfattelse, at GMO-afgrøder bør holdes væk fra danske marker.

Høringsvaret har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Dansk Erhverv beklager den korte høringsfrist, der ikke har gjort det muligt at skaffe tilstrækkeligt overblik over forslagets konsekvenser hos Dansk Erhvervs berørte medlemsvirksomheder, hvorfor der tages forhold for senere bemærkninger.

Dansk Erhverv er overordnet enig i målet om at sikre en modernisering af økologiloven, så det bliver lettere at leve op til den stigende efterspørgsel efter økologiske produkter, ligesom organisationen finder det afgørende at fastholde troværdigheden til Ø-mærket. Dansk Erhverv har et ønske om fælles europæiske standarder på et højt niveau og ser en fordel i fælles EU-standarder også for økologiske varer.

Det undrer organisationen, at forslaget til økologilov ikke beskriver sammenhængen med den ny økologiforordning, herunder kravet om obligatorisk mærkning fra 1. januar 2009 og kontrolforanstaltninger og sanktioner forbundet hermed.

Sammenhængen mellem lovforslaget og den ny økologiforordning er beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger, 4. afsnit.

Høringsvaret har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Datatilsynet har ikke haft bemærkninger til det fremsatte lovforslag, men har henvist til tidligere afgivne høringssvar i forhold til økologiloven.

Høringsvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget

Høringssvarene giver anledning til bemærkninger til seks forskellige elementer i lovforslaget.

Bemærkningerne koncentrerer sig om seks elementer i loven, nemlig: 1. Forsigtighedsprincippet, 2. Arbejdsmiljø, 3. Rekreative arealer, som ikke er omfattet af forslaget, 4. Det Økologiske Fødevareråds sammensætning, 5. Kontrol og 6. Straf.

1. Forsigtighedsprincippet

Landbrugsraadet m.fl. finder i overensstemmelse med indstillingerne fra Det Økologiske Fødevareråd, at der bør indarbejdes en formulering, der tilkendegiver, at produktionen bygger på et udstrakt forsigtighedsprincip i forhold til påvirkning og beskyttelse af miljø, natur, biodiversitet, sundhed og dyrevelfærd.

Det økologiske forsigtighedsprincip fremgår af § 3 i lovforslaget. Formuleringerne svarer til det, der fremgik af § 2 i forslaget til L 15, vedrørende lov om økologisk jordbrugsproduktion m.v.

2. Arbejdsmiljø

Landbrugsraadet m.fl. nævner i forbindelse sin gentagelse af organisationens bemærkninger til forslaget om lov om økologisk jordbrugsproduktion mv. i relation til lovens formålsparagraf, at det er et mål i sig selv, at der skal være et godt arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljø er omfattet af særskilt regulering i form af arbejdsmiljøloven, som henhører under beskæftigelsesministeren.

Hvis Fødevareministeriet i forbindelse med kontrollen af økologireglerne bliver opmærksom på arbejdsforhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen, er der allerede en pligt til at underrette Arbejdstilsynet herom.

Hvis der indføres krav om arbejdsmiljø i økologiloven, vil der være tale om fastsættelse af nationalt strengere krav, idet arbejdsmiljø ikke er omfattet af hverken den nugældende eller den nye økologiforordning.

I henhold til den nye økologiforordning kan der med virkning fra den 1. januar 2009 ikke opretholdes nationale regler, der er strengere end forordningens, med mindre disse regler gælder for alle landmænd.

Økologilovgivningens forhold til den generelle lovgivning, herunder arbejdsmiljølovgivningen, er præciseret i lovbemærkningerne.

Høringssvaret har på denne baggrund ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Rekreative arealer

Landbrugsraadet m.fl. ønsker at der skabes hjemmel til, at der kan udarbejdes regler for økologisk drift af grønne og rekreative områder. Det oplyses, at der er projekter i gang, og det derfor er oplagt at tage hånd om denne problemstilling nu.

Bemærkningerne fra Landbrugsraadet m.fl. svarer til de bemærkninger, der blev afgivet i forbindelse med høringen over forslag til lov om økologisk jordbrugsproduktion mv. (L 15).

Under det lovforberevende arbejde i Det Økologiske Fødevareråd foreslog Økologisk Landsforening, at arealer, der ikke bruges til jordbrugsproduktion, omfattes af loven, så bl.a. rekreative arealer som golfbaner, sportspladser m.v. kan opnå status som økologiske i medfør af økologiloven.

Økologisk Landsforening foreslog, at det skete ved en bemyndigelsesbestemmelse i loven, der gav ministeren mulighed for senere at fastsætte detailregler.

Hensigten med forslaget var efter det oplyste bl.a. at forhindre, at betegnelsen "økologisk" frit kan bruges om arealer, der ikke anvendes til jordbrugsproduktion, samt at give ejere af de omhandlede arealer mulighed for at reklamere med den økologiske pasning af arealerne, bl.a. ved skiltning og reklamer med det røde Ø-mærke.

Der er i dag fri adgang til at betegne arealer, som ikke anvendes til landbrugsproduktion, som "økologiske". Der er derfor umiddelbart ikke behov for at lovgive.

For at Ø-mærket kan anvendes i skiltning, reklame, oplysning og lignende om de pågældende arealer, er det nødvendigt at fastsætte produktionsregler, således at de kan underlægges statskontrollen.

Endnu er det ikke klart, hvilke karakteristika, der bør kendetegne denne arealanvendelse. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt at afvente regulering af området, til der er udviklet eller igangsat initiativer for økologiske, rekreative områder.

Høringsvaret har på denne baggrund ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

4. Sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd

Dansk Erhverv mener, at da organisationen repræsenterer alle led i fødekæden fra jord til bord på fødevarerområdet, herunder importører, grossister, detailhandelen og hotel- og restaurationsbranchen, skal Dansk Erhverv optages på listen over indstillingsberettigede organisationer som erstatning for Dansk Detailhandel, der ikke er en entydig organisation. Dansk Erhverv finder, at man derved vil få en bredere repræsentation, der er i overensstemmelse med lovens anvendelsesområde.

Landbrugsraadet m.fl. finder, at produktionen af økologisk fisk, herunder udviklingspotentialet også bør afspejles i forbindelse med de organisationer, der kan indstille medlemmer til Det Økologiske Fødevareråd.

Landbrugsraadet har efterfølgende på telefonisk forespørgsel oplyst, at man foreslår Dansk Akvakultur som indstillingsberettiget til rådet.

Som følge af tilkendegivelserne i de to høringssvar er lovforslagets § 4 blevet ændret i forhold til høringssudkastet, således at såvel Dansk Erhverv som Dansk Akvakultur gives ret til at indstille et medlem af Det Økologiske Fødevareråd.

Med henblik på at sikre en bred sammensætning af rådet er Dansk Detailhandels ret til at indstilling et medlem af rådet opretholdt.

5. Kontrol

Dansk Erhverv gør gældende, at der i det seneste år har været eksempler på, at fødevarerlovreguleringen har forringet virksomhedernes retssikkerhed, og organisationen lægger vægt på, at retssikkerheden ikke udhules yderligere. I lyset af, at forslaget lægger op til mange administrative bemyndigelser og fortolkninger, finder Dansk Erhverv det vigtigt, at der gives mulighed for at klage, og at en klage får opsættende virkning, med mindre der er tale om særlige, grove tilfælde.

Afgørelser i medfør af økologiloven med tilhørende regulering kan påklages. Klager har dog som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det skyldes primært hensynet til økologiens troværdighed, som vil kunne lide skade ved en sådan ordning.

Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere er yderst betænkelig ved ”adgang uden dommerkendelse”. Sammenslutningen er klar over, at det efterhånden står i de fleste love – herunder lov om biavl, men det bliver det ikke bedre af. Sammenslutningen finder, at rockere har en bedre retsbeskyttelse.

Der er i lovbemærkningerne redegjort nærmere for behovet for at kunne udføre de nødvendige kontroller uden forudgående indhentelse af retskendelse, og at EU-reguleringen stiller krav om mindst en årlig, fysisk kontrol. Det bemærkes endvidere, at det er frivilligt, om en virksomhed, herunder en biavl, ønsker at være omfattet af økologiordeningen eller ej.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

6. Straf

Landbrugsraadet m.fl. gentager sine bemærkninger fra høringssvaret til det tidligere lovforslag om, at teksten i bemærkningerne er misvisende i forhold til drøftelserne i Det Økologiske Fødevareråd. Det anføres, at rådet hæftede sig ved, at det er den samlede omkostning ved bøde og krav om fornyet omlægning m.v., der er vigtig. Det var på den baggrund, at rådet accepterede, at bødestraffen ikke blev sat op, da det ville kræve en

uforholdsmæssig udvidelse af strafferammen. Det Økologiske Fødevareråd gjorde det samtidig meget klart, at man ønskede en skærpelse af alvorlige overtrædelser.

Anbefalingen fra Det Økologiske Fødevareråd, der blev afgivet til fødevareministeren den 23. maj 2007, har følgende ordlyd: "Rådet finder den nuværende strafferamme passende og indstiller derfor, at det nuværende bødeniveau fastholdes."

På baggrund af en enslydende tilkendegivelse fra Landbrugsraadet m.fl. til forslaget om lov om økologiske jordbrugsproduktion mv. blev de almindelige bemærkninger i afsnit 3.1.1. udbygget, så rådets bemærkninger om, at det skal være muligt at slå endnu hårdere ned overfor grove overtrædelser, blev medtaget. Denne formulering er gentaget i lovudkastet til økologilov.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.